

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

MODŘICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Rybníky, U Primálu“. Uskladnění deponie firmou Agro Modřice. ÚK, SMK, KSPP – velatická fáze. Sídliště, pohřebiště. Záchranný výzkum.

Během výzkumu skryté plochy v místě budoucí skládky deponie z ražby nově budovaného královopolského tunelu v Brně bylo odkryto také několik kostrových hrobů z období ÚK. Hroby byly poměrně hluboké a obsahovaly bohatší i chudší pohřby uložené ve zbytcích stromových sarkofágů, nezřídka pod kamennými závaly. V jednom hrobu byly nalezeny ostatky ženy a muže s dýkou a šperky, zhotovenými z bronz. Značná část hrobů jeví známky sekundárního otevření již v pravěku a v některých případech byly rozpoznány také dodatečné pohřby ve vyšších úrovních. Za zmínku stojí kostrový dvojhrob se zbytky dvou kostrových pohřbů nad sebou, z nichž spodní byl společně s nádobami a bronzovým dlátem uložen v dřevěné rakvi do komory, obložené ještě po stranách dřevěnými deskami.

Do střední doby bronzové (SMK) bylo možné na základě zlomků keramiky zařadit rozměrné hliníky a zásobní jámy, které v několika případech porušily starší únětické hroby.

V okrajové části špatně skryté plochy, která nebyla z hlediska minimálního dotčení stavbou a z časových důvodů již podrobněji zkoumána, byl zachycen rozměrný žárový hrob náležející velatické kultuře. Zbytky kremace byly rozptýleny v zásypu a na dně jámy pravidelného obdélného tvaru (2,4 × 1 m), která mohla mít snad původně dřevěnou konstrukci, ta však nebyla výzkumem zaznamenána. Z milodarů lze kromě několika slitků bronzu zmínit kolekci nádob charakteristických pro starší úsek velatické fáze KSPP.

Petr Kos

Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov). „Rybníky, U Primálu“. Aunjetitzer Kultur, Mitteldonauländische Hügelgräberkultur, velaticer Phase der mitteldonauländischen Urnenfelderkultur. Siedlung, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

Vaničkova ulice. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum na katastru Kylešovic proběhl v souvislosti s výstavbou oddílné kanalizace v Opavě-Kylešovicích, ulice Vaničkova. Při archeologických pracích byla zkoumána pětice zahluobených objektů (500–504), v jejichž výplních se vyskytovala lužická keramika. V souboru se vyskytovaly zlomky osudí, zlomky mís, z nichž některé byly opatřeny uchem vycházejícím z okraje nebo byla jejich spodní část zdobena svazkem svislých rýh. V objektu 501 se nacházel zlomek šálku s bohatou žlábkovou výzdobou. Celý keramický soubor lze zařadit do lužické fáze stejnojmenné kultury, což by v případě stupňů představoval interval RBD–RHA1.

Jiří Juchelka

Resumé

Opava (Kataster Kylešovice, Bez. Opava), Vaničkova Str. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OSTROV U MACOCHY (OKR. BLANSKO)

„Jeskyně č. 575 – Feryho Tajná“. KLPP. „Lidské aktivity“ v jeskyni. Zjišťovací výzkum.

V měsících březnu a dubnu 2009 prováděli členové MSK průzkumné a výzkumné práce v jeskyni č. 575 – „Feryho Tajná“, k. ú. Ostrov u Macochy, v okrese Blansko (ZM ČR, 1:50 000, list 24-23 Protivanov, bod o souřadnicích 140 mm od Z a 58 mm od J sekční čáry; případně GPS souřadnice 49°23'30.819"N a 16°46'3.247"E). Vchod do jeskyně je situován v pravé údolní stráni Ostrovského žlebu, v meandru mezi křižovatkou U kaštanu a „přepažením“, podél kterého je vedena cesta k lomu Tannenberg. Jeho nadmořská výška je 480 metrů. V průběhu této akce došlo k objevu „pravěké“ nádoby, jež byla předána k posouzení pracovníkům prostějovské pobočky Ústavu archeologické památkové péče Brno. S nimi bylo též dohodnuto archeologické monitorování dalších prací na lokalitě.

Nález byl učiněn při začističování stěn průkopu u výklenku v pravé stěně 2 metry za portálem, a to v jezevcem porušených sedimentech (obr. 6:A). Jedná se o kónický hrnek s odlomeným páskovým uchem (obr. 6:B); povrch nádoby je hlazený a barva v odstínech světle hnědé s tmavšími oky; průměr okraje 195 mm, výška nádoby 108 mm a průměr dna 99 mm. Ten dokládá prozatím blíže nespecifikovatelné lidské aktivity v jeskyni, a to někdy ve starolužickém úseku komplexu lužických popelníkových polí, tj. cca kolem roku 1200 před Kr. Získaný nález tak výrazně doplňuje naše dosavadní poznatky o postpaleolitickém „osídlení“ jeskyní Moravského krasu, a to v období, které zde dosud bylo registrováno spíše jen sporadicky (cf. např. Matoušek, Jenč, Peša 2005, 169–205; fragmenty mladobronzových nádob z Křížovy jeskyně; nálezy lužické kultury z jeskyně Kůlna; doklady lidských aktivit mladší doby bronzové v jeskyni Pekárně).

Pavel Fojtík, Jan Mrázek

Literatura

Matoušek, V., Jenč, P., Peša, V. 2005: Jeskyně Čech, Moravy a Slezska s archeologickými nálezy. Praha.

Resumé

Ostrov u Macochy (Bez. Blansko). „Höhle No. 575 – Feryho Tajná“. Lausitzer Urnenfelderkultur. Einzelfund. Probengrabung.

OTASLAVICE (OKR. PROSTĚJOV)

„Homole“. Parc. č. 1417/2. KLPP. Fortifikace. Zjišťovací výzkum.

Lokalizace: okolí bodu Y=571870; X=1106587

Archeologický průzkum lokality (viz kapitola Středověk a novověk) zjistil počátky fortifikace v době kultury